

Bidrag till ideella föreningar

Nr 3, 2022

Revisionsrapport från
Stadsrevisionen

Dnr: RVK 2021/104

Den kommunala revisionen är kommunfullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Stockholm stad granskar nämnders och styrelser ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna, lekmanarevisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder och bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras som revisionsrapporter.

Publikationerna finns på stadsrevisionens hemsida, start.stockholm/revision. De kan också beställas från revisionskontoret, revision.rvk@stockholm.se.

Till

Idrottsnämnden
Hässelby-Vällingby
stadsdelsnämnd
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
Östermalms stadsdelsnämnd

Bidrag till ideella föreningar

Revisorsgrupp 1 har den 25 januari 2022 behandlat bifogad revisionsrapport (nr 3/2022).

Stadsrevisionen har granskat stadens styrning och uppföljning av bidrag till ideella föreningar. Vår samlade bedömning är att de granskade nämndernas styrning och uppföljning brister i att säkerställa att bidrag beviljas och nyttjas på det sätt som avses.

Bidrag till ideella föreningar är en möjlighet för Stockholms stad att stötta stadens breda föreningsliv och möjliggöra för stockholmarna att delta i en omfattande och stimulerande fritid. Handläggningsprocessen ska säkerställa att bidrag nyttjas på det sätt som avsetts och att allmänna medel hanteras ansvarsfullt och med transparens. Vidare ska processen säkerställa att inga oseriösa aktörer tar del av bidrag och att risker för oegentligheter och otillåten påverkan minimeras. Granskningen visar att nämnderna brister i samtliga led av handläggningsprocessen.

Vi hänvisar i övrigt till rapporten och överlämnar den till idrottsnämnden och stadsdelsnämnderna Hässelby-Vällingby, Skarpnäck och Östermalm för yttrande. Yttrandet ska ha inkommit till revisorsgrupp 1 senast 29 april 2022. Rapporten skickas även till övriga stadsdelsnämnder, kommunstyrelsen, kulturnämnden, socialnämnden och äldrenämnden för kännedom.

På revisorernas vägnar

Lars Riddervik
Ordförande

Therese Kandeman
Sekreterare

Sammanfattning

Revisionskontoret har granskat stadens hantering av bidrag till ideella föreningar.

Stockholms stad värnar det fria föreningslivet i staden och ger årligen bidrag till ideella föreningar för att stärka och utveckla verksamheterna. Syftet med föreningsbidragen är att stötta det breda föreningslivet och ge möjlighet till en omfattande och stimulerande fritid för stadens medborgare. Föreningsbidragen ska komplettera befintliga verksamheter inom nämndernas verksamhetsområden och vara öppna för alla medborgare oavsett kön.

I stadens budget för 2021 och i den stadsövergripande riktlinjen framgår att nämnderna ska säkerställa att föreningsbidragen inte går till någon aktör med odemokratiska värderingar eller som uppmuntar eller möjliggör våldsbejakande extremism. Utöver det ska nämnderna säkerställa att bidragen används i enlighet med det syfte och ändamål som anges. Hanteringen av allmänna medel ska ske ansvarsfullt, transparent och med möjlighet till kontroll.

De granskade nämnderna har olika väl utvecklade rutiner och arbetsprocesser för att handlägga föreningsbidragsärenden. För att säkerställa att bidrag beviljas i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige och nämnderna fastställt behöver nämnderna utarbeta och utveckla arbetssätt utifrån stadens riktlinje samt tydliggöra de stödjande styrdokumenterna.

Vidare visar granskningen att de granskade nämnderna behöver säkerställa att relevanta uppgifter och handlingar inhämtas, samt genomföra och dokumentera relevanta och befogade kontroller.

Dokumentationen behöver vara tydlig och omfatta den information som behövs för att utgöra underlag för väl grundade beslut och säkerställa spårbarhet i ärendet. Granskningen visar att det är ett utvecklingsområde för de granskade nämnderna och handlar både om att det inte framgår att kontroller och granskningar genomförts och att beredningsarbetet inte dokumenterats.

Den samlade bedömningen är att nämndernas styrning och uppföljning av bidrag till föreningar brister i att säkerställa att bidrag beviljas och nyttjas på det sätt som avses.

Utifrån redovisade iakttagelser och bedömningar lämnas följande rekommendationer:

Idrottsnämnden

- Säkerställa att stödjande styrdokument ger tillräcklig vägledning i handläggningen.
- Säkerställa att relevanta uppgifter och handlingar inhämtas samt att relevanta och befogade kontroller genomförs i handläggningsprocessen.
- Utveckla dokumentationen av samtliga moment i handläggningsprocessen.
- Förbättra den interna kontrollen i ärenden som handläggs inom ramen för förvaltningens verkställighet.

Hässelby-Vällingbys stadsdelsnämnd

- Säkerställa att nämndens riktlinje överensstämmer med stadens samt utarbeta tillhörande arbetssätt och stödjande styrdokument som ger tillräcklig vägledning i handläggningen.
- Säkerställa att relevanta uppgifter och handlingar inhämtas samt att relevanta och befogade kontroller genomförs i handläggningsprocessen.
- Utveckla dokumentationen av samtliga moment i handläggningsprocessen.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

- Säkerställa att stödjande styrdokument ger tillräcklig vägledning i handläggningen.
- Säkerställa att relevanta uppgifter och handlingar inhämtas samt att relevanta och befogade kontroller genomförs i handläggningsprocessen.
- Utveckla dokumentationen av samtliga moment i handläggningsprocessen.

Östermalms stadsdelsnämnd

- Komplettera stödjande styrdokument med tydligare vägledning i hur bedömningen av redovisningen ska gå till samt säkerställa att ställningstaganden dokumenteras.
- Slutföra det påbörjade utvecklingsarbetet med att säkerställa att relevanta uppgifter och handlingar inhämtas samt att relevanta och befogade kontroller genomförs och dokumenteras i handläggningsprocessen.

Innehåll

1	Inledning	1
1.1	Bakgrund.....	1
1.2	Syfte och revisionsfrågor	1
1.3	Avgränsning	2
1.4	Granskade nämnder	2
1.5	Revisionskriterier	2
1.6	Metod	2
2	Föreningsbidrag i Stockholms stad	3
3	Analys, samlad bedömning och rekommendationer	5
3.1	Analys	5
3.1.1	<i>Styrdokument</i>	5
3.1.2	<i>Syfte med kontroller och inhämtande av underlag och uppgifter</i>	6
3.1.3	<i>Ställningstaganden och bedömningar i handlägningsprocessen</i>	6
3.1.4	<i>Dokumentation</i>	7
3.2	Samlad bedömning och rekommendationer	8
4	Granskningens iakttagelser	10
4.1	Organisation och handlägningsprocess	10
4.1.1	<i>Idrottsnämnden</i>	10
4.1.2	<i>Hässelby-Vällingby</i>	11
4.1.3	<i>Skarpnäck</i>	12
4.1.4	<i>Östermalm</i>	13
4.2	Handläggningen.....	14
4.2.1	<i>Generella iakttagelser</i>	14
4.2.2	<i>Idrottsnämnden</i>	15
4.2.3	<i>Hässelby-Vällingby</i>	16
4.2.4	<i>Skarpnäck</i>	17
4.2.5	<i>Östermalm</i>	19
	Bilaga 1 - Stickprovsgranskning	21
	Bilaga 2 - Intervjupersoner	28

1 Inledning

1.1 Bakgrund

I Stockholm finns ett rikt föreningsliv och Stockholms stad har ett långvarigt nära samarbete med stadens föreningar, i syfte att stärka föreningslivet för stadens medborgare. Det fristående föreningslivet är en viktig del i stockholmarnas vardag och är avgörande för stadens attraktivitet och mångsidighet. Föreningslivet utgör också en viktig del i arbetet med att motverka diskriminering, kränkande behandling och kriminell verksamhet och ska aktivt arbeta med detta för att få ekonomiskt stöd av staden. Ekonomiskt stöd till föreningar är ett sätt att stödja och utveckla föreningslivet, samt att säkra verksamheternas fortlevnad.

Stadens nämnder ansvarar själva för hantering och handläggning av föreningsbidragsärenden. All hantering av allmänna medel ska ske ansvarsfullt, transparent och med möjlighet till kontroll. Det finns en risk att föreningsbidrag beviljas utan kontroller som säkerställer att bidragen nyttjas till tilltänkta ändamål, eller till föreningar som är oseriösa eller har koppling till kriminell verksamhet.

1.2 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om staden säkerställer att bidrag till ideella föreningar beviljas och nyttjas på det sätt som avses.

Granskningen besvaras med följande revisionsfrågor:

- Säkerställs att verksamheten uppfyller de villkor, prioriteringsgrunder och syften/mål som nämnden angett?
- Säkerställs att bidrag endast beviljas till de aktörer som uppfyller kraven som anges i kommunfullmäktiges budget 2021?
- Säkerställs att bidrag endast beviljas till seriösa aktörer?
- Säkerställs att beviljade bidrag nyttjas i enlighet med bidragsansökan och beslut?
- Finns rutiner och arbetssätt för att förebygga och upptäcka oegentligheter och otillåten påverkan och efterlevs de?
- Har jämställdhetsanalys genomförts enligt stadens vägledning? Har bidragen fördelats på ett jämställt sätt?

1.3 Avgränsning

Granskningen har avgränsats till stöd till lokala verksamheter i de granskade stadsdelsnämnderna. För idrottsnämnden har ett urval gjorts av de bidragstyper som riktas till barn och unga, samt personer med funktionsvariation.

1.4 Granskade nämnder

Idrottsnämnden samt stadsdelsnämnderna Hässelby-Vällingby, Skarpnäck och Östermalm.

1.5 Revisionskriterier

Revisionskriterier är de bedömningsgrunder som revisionen utgår ifrån vid analys och bedömning. Följande revisionskriterier har tillämpats i granskningen:

- Stockholms stads budget 2021 (sid 18, 63-64, 88, 90)
- Stockholms stads riktlinjer avseende förenings- och kultur- stöd (antagna 2021-05-31)
- Nämndspecifika styrdokument som riktlinjer, rutiner och reglementen

1.6 Metod

Granskningen har genomförts av Mari Örnevall och Jonas Zackrisson på revisionskontoret. Rapporten har faktakontrollerats av förvaltningarna.

Granskningen har genomförts genom intervjuer, dokumentstudier och stickprovsgranskning. Inom de granskade nämnderna har intervjuer skett med nyckelpersoner som ansvarar för hanteringen av föreningsbidragsprocessen.

Stickprovsgranskning har genomförts av ett antal slumpmässigt utvalda ärenden vid respektive nämnd. I granskningen har ärendena följts genom handläggningsprocessen från ansökan till redovisning-/uppföljning. Granskningen har skett utifrån principer som finns fastslagna i nämndernas lokala styrdokument. Nämnderna har därefter tagit del av stickproven och själva granskat dem utifrån samma kriterier som revisionskontoret utgått från. I urvalet har ärenden avseende år 2020 valts eftersom beviljade bidrag för 2021 ännu inte är återredovisade.

Staden har i maj 2021 antagit stadsövergripande riktlinjer för förenings- och kulturstöd. De kriterier och delvis nya arbetsätt som riktlinjen fastslår har inte tagits med i stickprovsgranskningen eftersom nämnderna ännu inte fullt ut anpassat sina lokala styr-dokument och arbetsätt. I granskningen har dock nämnderna redogjort för eventuella förändringar som genomförts eller planeras utifrån de nya riktlinjerna och hänsyn har tagits till det i den samlade bedömningen.

2 Föreningsbidrag i Stockholms stad

Stockholms stad värnar det fria föreningslivet i staden och ger årligen stöd till föreningar för att stärka och utveckla verksamheterna. Syftet med föreningsbidragen är att ge möjlighet till en omfattande och stimulerande fritid för stadens medborgare. Föreningsbidragen ska komplettera befintliga verksamheter inom nämndernas verksamhetsområden och vara öppna för alla medborgare.

Stadsdelsnämnderna ansvarar för bidragsgivning till föreningar med utpräglat lokal verksamhet (KfS 2020:15). Föreningar kan ansöka om tre typer av bidrag: medlemsbaserade bidrag, aktivitetsbaserade bidrag, samt bidrag för lovaktiviteter. Ansökningsperioder kan variera, men det är vanligt att medlemsbaserade bidrag och aktivitetsbaserade bidrag delas ut en gång per år och att bidrag för lovaktiviteter delas ut inför varje skollov. Därutöver har nämnderna även möjlighet att besluta om ytterligare bidrag, vilket exempelvis har varit aktuellt under den rådande pandemin. Syftet med föreningsbidragen är att uppmuntra och stödja stadsdelarnas invånare att i organiserade och demokratiska former engagera sig frivilligt i exempelvis socialt eller kulturellt arbete. Föreningarnas verksamhet ska komplettera stadsdelsnämndens verksamheter och stärka lokalsamhället.

Idrottsnämnden ska, inom sitt verksamhetsområde, ombesörja stadens bidragsgivning och stöd i övrigt åt föreningar och sammanslutningar samt stipendieverksamhet (KfS 2019:10). Syftet med föreningsbidragen är att stötta det breda föreningslivet och möjliggöra för stockholmarna att delta i en omfattande och stimulerande fritid.

Stockholms stad har antagit en riktlinje för föreningsbidrag, vars syfte är att utgöra stöd i nämndernas arbete med föreningsbidrag.

Bland annat anges att stickprov av verksamhetens faktiska omfattning och att demokrativillkor uppfylls ska genomföras. Nämnderna har, med ett undantag, ett pågående planeringsarbete för detta. I riktlinjen beskrivs att det dock är nämndernas egna lokala riktlinjer som huvudsakligen ska styra arbetet med föreningsbidrag. Nämnderna ansvarar för att ta fram lokala styrdokument och ansökningsförfarandet skiljer sig därmed mellan de olika nämnderna.

I stadens budget 2021 fastslås att nämndernas arbete med föreningsbidrag ska säkerställa att föreningsbidragen inte går till någon aktör med odemokratiska värderingar eller som uppmuntrar eller möjliggör våldsbejakande extremism. Nämnderna måste i detta säkerställa att bidrag endast ges med detta i åtanke samt kontrollera att bidragen används i enlighet med det syfte och ändamål som anges.

Föreningsbidragen ska följas upp aktivt av den bidragsgivande nämnden. I samband med beslut om bidrag ska en plan för uppföljning upprättas. Redovisning ska bland annat innehålla uppgifter om deltagare uppdelat efter kön.

I stadens budget för år 2020 fastslår kommunfullmäktige att ett stadsövergripande register över föreningar som mottagit bidrag ska upprättas och görs tillgängligt för nämnder och förvaltningar med syfte att underlätta uppföljning. Ett sådant register är vid tidpunkten för granskningen ännu inte upprättat.

3 Analys, samlad bedömning och rekommendationer

I följande kapitel redogörs för revisionskontorets analys, bedömning samt rekommendationer baserat på genomförd granskning. I kapitel 4 och bilaga 1 redovisas de iakttagelser som gjorts genom dokumentstudier, intervjuer och stickprov. Dessa ligger sammantaget till grund för analysen.

3.1 Analys

Vid tidpunkten för granskningen pågår ett arbete i nämnderna för att säkra följsamhet till stadens riktlinje som fastställdes i maj 2021. Till exempel har några av nämnderna reviderat sina egna styrdokument samt planerar utformning av stickprovskontroller som ska genomföras enligt stadens riktlinje. Riktlinjen ger anvisningar om vilka uppgifter en ansökan ska innehålla, samt ett antal uppgifter som nämnderna rekommenderas att inhämta. Det ges dock ingen vägledning i vilken information som ska sökas i de inlämnade uppgifterna, förutom vad gäller protokoll från senaste årsmötet. Där beskrivs att uppgifter av intresse kan vara exempelvis datum för mötet, om mötet utlysts på rätt sätt och om styrelsen beviljats ansvarsfrihet. Vidare ges förslag på punkter som bör beaktas i bedömning av ansökan. Nämnderna uppger att de rekommenderade punkterna främst kommer att användas efter individuella bedömningar.

Denna analys lyfter främst områden där stadens riktlinje inte bedöms ge någon ytterligare vägledning och där det inte framkommit i granskningen att ett tydligt utvecklingsarbete pågår.

3.1.1 Styrdokument

Nämnderna har fastställt mål/syfte samt villkor och krav för bidragsgivningen i nämndspecifika riktlinjer eller regler. Genom att tydligt kommunicera vilka förväntningar som finns på föreningen motverkas ansökningar från oseriösa aktörer samt ökar sannolikheten för att ansökningar från föreningar med en för nämnden prioriterad verksamhet lämnas in. Grundläggande krav/villkor samt mål och syfte med bidraget syftar till att säkra god efterlevnad till lagkrav och styrdokument. Det är viktigt att stadens medborgare känner förtroende för att skattemedel går till seriösa aktörer och viktig verksamhet. Som komplement till nämndens styrdokument har några av förvaltningarna utarbetat rutiner/checklistor/lathundar eller

motsvarande. Granskningen visar att dessa behöver utvecklas för att ge ett bättre stöd i bedömningen av ansökan och redovisning.

Nämndernas styrdokument anger exempelvis att dokument som stadgar, verksamhetsberättelse och ekonomisk redovisning ska lämnas in men i rutinbeskrivningar framgår inte om det är tillräckligt att dokumenten lämnas in eller om innehållet ska granskas eller analyseras.

3.1.2 Syfte med kontroller och inhämtande av underlag och uppgifter

Kontroller, granskningar och bedömningar fyller en viktig funktion för att i så stor uträkning som möjligt förebygga och upptäcka förekomsten av oseriösa aktörer samt säkerställa att bidrag ges till prioriterad verksamhet. Det kan finnas både praktiska och resursmässiga utmaningar i att granska alla villkor i detalj. Därför behöver riskerna med om villkoret inte uppfylls värderas när det bestäms vad som är relevanta och befogade kontroller och vilka underlag som ska inhämtas och hur de ska användas. Syftet med villkor och krav och lämpliga kontroller behöver tydliggöras i handläggningen.

3.1.3 Ställningstaganden och bedömningar i handläggningsprocessen

I nämndernas styrdokument anges också olika slags prioriterings- och bedömningsgrunder. Det kan handla om att en bedömning ska göras under ansökningsprocessen av i vilken mån föreningen har tillräckliga förutsättningar för att genomföra verksamheten, att föreningen ska arbeta för att främja jämställdhet samt vara ett komplement till nämndens verksamheter. I granskningen är det inte alltid tydligt vilka underlag och uppgifter som ska inhämtas och hur dessa ska värderas för att ett villkor eller bedömningsgrund ska anses vara uppfyllt. Vidare är det inte tydligt hur ställningstaganden gått till eftersom det saknas notering eller annan dokumentation. Ett exempel är kravet på att föreningarna ska arbeta för ökad jämställdhet. I granskningen ses att nämnderna begär in olika slags underlag inom området. Det handlar exempelvis om könsuppdelad statistik, stadgar och intygande genom underskrift. Utöver dessa mer formaliaunderlag har flera nämnder en öppen fråga i ansökan och redovisning om hur föreningen arbetar med jämställdhet. Stickproven visar att svaren främst redogör för hur könsfördelningen ser ut och med ett konstaterade att det finns ett underrepresenterat kön.

För att säkerställa att bidragen nyttjas på det sätt som nämnden avsett och i enlighet med mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, samt enligt bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten ska nämnden följa upp föreningsbidragen.

Idrottsnämndens reglemente anger att ansvarsområdet är idrotts- och friluftsvksamhet. I idrottsnämndens regelverk anges att stöd ges till ideella föreningar med verksamhet för barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning. I granskningen noteras att bidrag beviljats till verksamheter inom kulturområdet, något som enligt revisionskontorets uppfattning är tveksamt utifrån reglemente. Det noteras också att vissa former av ekonomiskt stöd hantearas som verkställighet. Dessa bidrag utgör närmare hälften av budgeten. Ensamhandläggning förekommer. Revisionskontoret ser risker med att principen om att ingen person ensam ska handlägga en transaktion genom hela behandlingskedjan frångås, framförallt då rutinbeskrivningar för vissa stödformer inte är fastställda. Det kan handla både om risk för att bidrag beviljas till oseriösa aktörer samt risk för mutor och jäv.

På liknande sätt som under ansökningsförfarandet visar granskningen att det inte är tydligt vilka underlag och uppgifter som ska inhämtas och hur dessa ska värderas för att redovisningen ska anses vara godkänd. Alla nämnder kräver skriftlig redovisning på särskild blankett, i vissa fall med krav på kvitton eller liknande verifierationer. Utöver det genomförs verksamhetsbesök i varierad utsträckning. Ett par av nämnderna genomför årligen stickprov eller granskningar av ett urval föreningar. Föreningarna ska ha bifogat vissa handlingar i samband med ansökan som exempelvis verksamhetsplan, verksamhetsberättelse och ekonomisk redovisning. I granskningen är det dock inte tydligt om dessa används i uppföljningen. De inlämnade dokumenten kan avse verksamhet långt tillbaka i tiden. Ingen av nämnderna beskriver något tydligt moment där avstämning sker i efterhand av att den skriftliga redovisningen överensstämmer med handlingar som avser bidragsåret. Om inte nämnden genomför verksamhetsbesök eller andra kontroller blir grunden för bedömningen främst det föreningarna själva skriver i redovisningen.

3.1.4 Dokumentation

Det är viktigt att dokumentera bedömningar, granskningar och kontroller för att säkerställa spårbarhet i ärendet. Dokumentationen behöver vara tydlig och omfatta den information som behövs för att utgöra underlag för väl grundande beslut. Granskningen visar att det är ett utvecklingsområde för flera nämnder och handlar både om att det inte framgår att kontroller och granskningar genomförts och att beredningsarbetet inte dokumenterats.

3.2 Samlad bedömning och rekommendationer

Den samlade bedömningen är att nämndernas styrning och uppföljning av bidrag till föreningar brister i att säkerställa att bidrag beviljas och nyttjas på det sätt som avses.

Nämnderna har, med undantag för Hässelby – Vällingby stadsdelsnämnd, en planering för att säkerställa följsamhet till stadens riktlinje. Riktlinjen ger viss vägledning i hur handläggningen kan gå till, men nämnderna behöver utarbeta och utveckla egna arbetssätt och stödjande styrdokument utifrån organisation och resurser för att ge tillräcklig och tydlig vägledning i arbetet.

Syftet med villkor och krav samt övriga bedömningsgrunder behöver klargöras för att säkerställa att relevanta uppgifter och handlingar inhämtas. För att förebygga och upptäcka oegentligheter och otillåten påverkan samt säkerställa att bidrag inte ges till oseriösa aktörer måste nämnderna genomföra och dokumentera relevanta och befogade kontroller.

De granskade nämnderna har olika väl utvecklade rutiner för att handlägga föreningsbidragsärenden. Handläggarnas skiftande kunskaper och erfarenhet samt att stödjande styrdokument har olika omfattning och innehåll påverkar kvaliteten i handläggning och dokumentation av beslutsunderlag. Detta kan leda till att bidrag inte beviljas i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige och nämnderna fastställt.

Utifrån genomförd granskning lämnas följande rekommendationer:

Idrottsnämnden

- Säkerställa att stödjande styrdokument ger tillräcklig vägledning i handläggningen.
- Säkerställa att relevanta uppgifter och handlingar inhämtas samt att relevanta och befogade kontroller genomförs i handlägningsprocessen.
- Utveckla dokumentationen av samtliga moment i handlägningsprocessen.
- Förbättra den interna kontrollen i ärenden som handläggs inom ramen för förvaltningens verkställighet.

Hässelby-Vällingbys stadsdelsnämnd

- Säkerställa att nämndens riktlinje överensstämmer med stadens samt utarbeta tillhörande arbetssätt och stödjande styrdokument som ger tillräcklig vägledning i handläggningen.
- Säkerställa att relevanta uppgifter och handlingar inhämtas samt att relevanta och befogade kontroller genomförs i handlägningsprocessen.
- Utveckla dokumentationen av samtliga moment i handlägningsprocessen.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

- Säkerställa att stödjande styrdokument ger tillräcklig vägledning i handläggningen.
- Säkerställa att relevanta uppgifter och handlingar inhämtas samt att relevanta och befogade kontroller genomförs i handlägningsprocessen.
- Utveckla dokumentationen av samtliga moment i handlägningsprocessen.

Östermalms stadsdelsnämnd

- Komplettera stödjande styrdokument med tydligare vägledning i hur bedömningen av redovisningen ska gå till samt säkerställa att ställningstaganden dokumenteras.
- Slutföra det påbörjade utvecklingsarbetet med att säkerställa att relevanta uppgifter och handlingar inhämtas samt att relevanta och befogade kontroller genomförs och dokumenteras i handlägningsprocessen.

4 Granskningens iakttagelser

4.1 Organisation och handlägningsprocess

4.1.1 Idrottsnämnden

Idrottsnämnden beslutar löpande om sammanlagt tolv olika stödformer för föreningar som bedriver verksamhet för barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning. Stöd till medlemsaktiviteter och hyresstöd är de vanligaste stöden. Därtill finns nybildningsstöd, scoutlägerstöd, investeringsstöd, evenemangsstöd, parasportstöd, stöd för nybörjarsimskola, noll- och subventionerad taxa samt lov- och ledarstöd. Eftersom idrottsnämndens verksamhet är stadsövergripande, behöver de ansökande föreningarna inte ha en utpräglat lokal verksamhet, men verksamheten ska utövas inom Stockholms stad (med undantag för enstaka stödformer).

Nämnden har fastställt grundläggande villkor för att få bidrag liksom specifika villkor, syften och prioriterings- och bedömningsgrunder för de olika stödformerna. De grundläggande villkoren handlar bland annat om att föreningarna ska arbeta demokratiskt och främja jämställdhet samt inte få ekonomiskt stöd för samma aktivitet från annan. Exempel på specifika villkor och prioriterings- och bedömningsgrunder är att verksamheten ska rikta sig till prioriterade målgrupper och att aktiviteterna ska ha viss omfattning eller förläggas vissa tider.

Ansökan om föreningsbidrag kan göras löpande under året och ansökningsperioderna skiljer sig åt mellan de olika stödformerna. Ansökningsprocessen sker manuellt via pappersblanketter. Nämnden tar emot uppskattningsvis mellan 700 och 800 ansökningar per år. Budgeten kan variera något mellan åren. I nämndens beslutsärende för 2020 och 2021 anges att föreningsbidrag har beviljats med 67,5 mnkr respektive 68,2 mnkr.

Planeringsarbete pågår för att upphandla digitala boknings- och föreningsstödssystem som ska underlätta administration och hantering.

I intervju med förvaltningen beskrivs att det pågår ett arbete med att revidera nämndens regler samt anpassa och färdigställa rutinbeskrivningar utifrån stadens riktlinje.

Hantering och handläggning av föreningsbidragsärenden sker inom ekonomienheten, där arbetet utförs av tre heltidsarbetande handläggare, samt understöds av enhetschef och redovisningsansvarig. Vid

behov lämnas ärenden vidare till Strategiska staben för vidare utredning, om det till exempel finns oklarheter. Staben har två medarbetare som ansvarar för uppföljning av föreningsbidragen. En ytterligare enhet, Ambulerande tillsyn, ansvarar för löpande tillsyn av verksamheter som beviljats bidrag, genom exempelvis närvarokontroller. Arbetet utgår från en central rutin som tagits fram av förvaltningen. I intervju har det framkommit att det pågår en omorganisation där arbetet ska samlokaliseras till en och samma enhet. I arbetet kommer även rutiner och processer att ses över.

Av nämndens delegationsordning framgår att ordinarie föreningsbidrag, det vill säga de stödformer som anges i nämndens regler, beslutas av förvaltningen. Vissa stödformer är delegerat till förvaltningschef eller chef för ekonomienheten, andra ska hanteras som verkställighet.

Chef för ekonomienheten beslutar om de föreningsbidrag som beskrivs i nämndens regler. Det finns ingen beloppsgräns och besluten anmäls inte till nämnden. Gällande de ansökningar som faller utanför regelverket eller där ansökande förening inte uppfyller villkor har chef för ekonomienheten delegation upp till 50 000 kr och förvaltningschef upp till 350 000 kr. Beslut där beloppet överstiger 50 000 kr anmäls till nämnden.

4.1.2 Hässelby-Vällingby

Föreningsbidragsarbetet i Hässelby-Vällingby hanteras av en föreningssamordnare och en referensgrupp bestående av controllers och sakkunniga medarbetare från verksamheterna inom socialtjänst och äldreomsorg. Referensgruppen leds av enhetschef. I dagsläget är ordinarie föreningssamordnare tjänstledig och ersätts av vikarie som har andra arbetsuppgifter jämte föreningsbidragshanteringen. Föreningssamordnaren granskar inkomna ansökningar och gör vissa kontroller utifrån nämndens rutiner. Vid eventuella oklarheter tas kontakt direkt med den ansökande föreningen. Därefter upprättas ett förslag till fördelning som diskuteras i referensgruppen innan det lyfts för beslut i nämnden. Efter att nämnden beslutar om fördelning av föreningsbidragen lämnas besked till de ansökande föreningarna skriftligen. Den skriftliga kommunikationen innehåller ingen motivering till beslut eller förklaring till eventuella avdrag eller avslag. Sådan motivering kommuniceras enligt uppgift muntligt till respektive förening.

I stadens riktlinje framgår att nämnderna i handläggningen av de ansökningar som avser ett betydande belopp ska hålla ett klargörande möte och att nämnderna behöver fastställa vad som ska anses vara ett betydande belopp. Vidare ska stickprov genomföras av

verksamheternas faktiska omfattning och av att demokrativillkor uppfylls. Det noteras att nämnden i augusti 2021 beslutade att den egna lokala rutinen för föreningsbidrag redan var följsam till stadens riktlinje. I intervju med förvaltningen framkommer att det inte finns några planer på ytterligare revidering av nämndens styrdokument eller blanketter. Förvaltningen har utifrån nämndens rutin tagit fram ett flödesschema och en checklista, men granskningen visar att dessa sannolikt inte är tillräckligt tydliga och inarbetade då vikarie- rande handläggare har haft svårt att beskriva handläggningsproce- sen.

Ordinarie ansökningsperiod pågår mellan november och januari. Ansökan sker digitalt via förvaltningens e-tjänst. Nämnden tar emot ett tjugotal ansökningar per år och målsättningen är att alla ansök- ande föreningar ska beviljas det stöd de ansöker om, under förut- sättning att de uppfyller kraven som anges i nämndens styrdoku- ment. Budget för föreningsbidragen bestäms i förhand och fördelas sedan över de föreningar som uppfyller kraven. Budgeten kan vari- era något mellan åren. I nämndens beslutsärende för 2020 och 2021 anges att föreningsbidrag har beviljats med 500 000 kr respektive 770 000 kr.

4.1.3 Skarpnäck

Föreningsbidragsarbetet i Skarpnäck hanteras och handläggs av en handläggare och en ekonomicontroller, arbetet leds av avdelnings- chef. Inkomna ansökningar kontrolleras och sammanställs till ett förslag för fördelning. Nämnden har en referensgrupp där represen- tanter från partierna diskuterar fördelningsförslaget innan det går upp till nämnden för beslut.

Nämnden har i oktober 2021 antagit en reviderad riktlinje som är anpassad efter stadens riktlinje. I intervju beskrivs att förvaltningen har valt att inte utarbeta en särskild rutin utan handläggningen sker främst med stöd av riktlinjen. Vidare anges att nämnden i bedöm- ningen av ansökningar kommer att använda även de rekommende- rade punkterna som beskrivs i stadens riktlinje.

Nämnden tar emot ca 30 ansökningar per år, varav majoriteten är föreningar som ansöker återkommande. Oftast är det mindre belopp som föreningarna ansöker om. Budgeten kan variera något mellan åren. I nämndens beslutsärende för 2020 och 2021 anges dock att det beviljade beloppet var den samma för båda åren 850 000 kr.

Målsättningen är att samtliga ansökande föreningar ska beviljas för- eningsbidrag under förutsättning att de uppfyller kraven.

Efter att nämnden beslutar om fördelning av föreningsbidragen lämnas besked till de ansökande föreningarna skriftligen. Den skriftliga kommunikationen innehåller ingen motivering till beslut eller förklaring till eventuella avdrag eller avslag. I intervju med förvaltningen framkommer att sådan kommunikation inte bedöms nödvändig då det är vanligt förekommande att avdrag görs.

Ansökningsperioden pågår under januari månad och ansökan sker i pappersformat på blanketter. Arbete pågår att se över samtliga blanketter med utgångspunkt i stadens nya riktlinjer för föreningsbidrag.

4.1.4 Östermalm

Föreningsbidragsarbetet i Östermalm hanteras och handläggs av två handläggare. Handläggarna kontrollerar ansökningar och redovisningar och skriver tjänsteutlåtandet till nämnden inför beslut. Förvaltningsledningen tar, tillsammans med handläggarna, fram ett förslag till fördelning av föreningsbidragen inför beslut i nämnden.

Ansökningsperioden pågår mellan oktober till november. Ansökan och redovisning sker digitalt via förvaltningens e-tjänst.

Nämnden har i september 2021 antagit reviderade lokala riktlinjer som är anpassade efter stadens riktlinje. Utöver det beskrivs i intervju att förvaltningen reviderat tillhörande lathund vid flera tillfällen för att säkerställa att den utgör ett tillräckligt stöd i handläggningen.

Nämnden tar emot ett tjugotal ansökningar per år. Budgeten kan variera något mellan åren. I nämndens beslutsärende för 2020 och 2021 anges att föreningsbidrag har beviljats med 1 537 000 kr respektive 1 538 000 kr.

Målsättningen är att de ansökande föreningarna ska beviljas de bidrag de ansöker om, under förutsättning att de uppfyller kraven. Förvaltningen är mån om att få in nya föreningar och riktar marknadsföring för detta ändamål.

Efter att nämnden beslutar om fördelning av föreningsbidragen lämnas skriftligt besked till de ansökande föreningarna. Förvaltningens tjänsteutlåtande innehåller motivering och bedömning till samtliga ansökande föreningar.

4.2 Handläggningen

4.2.1 Generella iakttagelser

Nämnderna använder, i olika utsträckning, uppgifter i ansöknings- och redovisningsblanketten som ett sätt att säkra upp några av de villkor och krav som nämnden kan ha för att få stöd. Det kan t.ex. vara att genom underskrift intyga att föreningen arbetar demokratiskt och för att främja jämställdhet. Det framgår inte om några ytterligare kontroller genomförts t.ex. granskning av innehållet i stadgar eller andra handlingar som inlämnats. Vidare kan ansökningsblanketten innehålla kryssfrågor eller öppna frågor om hur föreningen hanterar olika områden.

Stickproven visar att svaren på de öppna frågorna i flera fall är kortfattade och inte alltid ger svar på frågan. Det finns inte noteringar om att svaren har accepterats som tillräckliga. Ytterligare ett villkor som hanteras i ansökningsblanketten är att föreningen ska ange bank- eller postgirokonto. På grund av banksekretess är det svårare att få information om bankkonton, t.ex. vem som är kontoinnehavare. Något som kan försvåra möjligheten att säkerställa till vem bidraget utbetalas. Det framkommer inte i granskningen om och på vilket sätt nämnderna säkerställer att post- eller bankgironummer tillhör verksamheten. I stickproven finns flera exempel på att bidrag beviljats och utbetalats till bankkonton men att det saknas noteringar om avsteget från krav. Det finns inte någon notering om att det godkänts att föreningen avviker från villkoren. Stickproven visar också exempel på där handlingar saknas men bidrag ändå beviljats och utan notering om att avvikelsen accepterats.

Andra iakttagelser är att det som uppgavs i ansökan gällande exempelvis planerade aktiviteter, förväntat antal deltagare eller stöd från andra bidragsgivare inte alltid överensstämmer med det som redovisats. Det finns inga noteringar om att det gjorts bedömning och ställningstagande av om det som redovisats är tillräckligt.

Granskningen visar att det inte förekommer ensamhandläggning i stadsdelsnämnderna och sedan 2020 får stadsdelsnämnderna inte delegera beslut om föreningsstöd. Som beskrivs under 4.2.1 har idrottsnämnden delegerat vissa beslut till förvaltningschef och ekonomichef samt fastställt att vissa beslut är verkställighet. Granskningen visar att ensamhandläggning sker för de stödformer som benämns som verkställighet, dock med kontrollpunkten att själva utbetalningen kontrolleras inom ramen för attestrutin.

4.2.2 Idrottsnämnden

Enligt regler för ekonomiskt stöd till ideella föreningar med verksamhet för barn, ungdomar och personer med funktionsnedsättning ska ansökande föreningar uppfylla ett antal grundläggande krav för att komma ifråga för stöd. Exempelvis att inte få stöd från annan förvaltning eller bolag inom Stockholms stad för samma aktivitet och ha insänt årliga handlingar sex veckor efter årsmötet samt eventuella handlingar som krävs för respektive stödform. Ett antal allmänna förutsättningar ska också vara uppfyllda som till exempel att föreningens verksamhet ska vara öppen för alla och ingen ska diskrimineras på grund av kön, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, eller funktionsvariation.

Vidare ska föreningsstödet riktas så att stadens integrationsarbete utvecklas och att flickor och pojkar får del av stödet i så lika omfattning som möjligt. Årliga handlingar ska inlämnas av alla ansökande föreningar oavsett stödform senast sex veckor efter årsmötet och innefattar bland annat stadgar, verksamhets- och ekonomisk berättelse, årsmötesprotokoll, medlemsförteckning. Det noteras att det inte finns något krav på verksamhetsplan eller motsvarande. Ansökan om medlemsaktivitetsstöd ska lämnas in senast slutet av februari varje år. Bidrag inom övriga stödformer har andra ansökningsperioder eller kan sökas löpande under året.

Nämnden har sammanlagt tolv olika stödformer. I denna granskning har urval gjorts av sex av dessa. Fem av dem har specifika villkor, syften och prioriterings-/bedömningsgrunder. Det kan handla om att verksamheten ska bedrivas på vissa tider, ha geografisk spridning eller vända sig till speciella målgrupper.

Excelfiler används för att säkerställa och dokumentera de olika momenten i handläggningen. Det pågår ett utvecklingsarbete på förvaltningen med att utarbeta rutiner som ska komplettera excelfilerna. För närvarande saknas rutinbeskrivningar för två av de granskade stödformerna. En av dessa är medlemsaktivitetsstöd som också är den stödform som utbetalas med högst belopp, 31,3 mnkr för 2020. Filerna visar inte på vilket sätt samtliga villkor och krav har kontrollerats, och hur bedömnings- och prioriteringsgrunderna har tagits om hand. I några ärenden saknas motiveringar till föreslaget belopp. Nämnden fattar årligen beslut om fördelning av föreningsstöd utifrån de olika stödformerna inte utifrån de enskilda ansökningarna. Jämställdhetsanalys har genomförts i nämndens fördelningsärende. I analysen beskrivs att genom idrottsförvaltningens undersökningar och i en rapport från stadens hållbarhetskommision, framgår att flickors deltagande i

organiserad idrott är mindre än pojkars och att flickor med utländsk bakgrund är svårast att nå för idrotten. Detta och de angivna prioriterade grupperna i det idrottspolitiska programmet är viktiga delar i fördelningen av föreningsstödet. I excelfilerna redovisas könsuppdelad statistik, men det är oklart hur den används i bedömningen.

Det framgår inte av nämndens regler vilka aktiviteter som kan anses ingå i nämndens verksamhetsområde. I reglementet beskrivs att nämnden har hand om idrotts- och friluftsverksamhet i den mån det inte tillkommer annan nämnd eller kommunfullmäktige inte för särskilt fall beslutar annat. Granskningen visar att medlemsaktivitetsstöd getts till föreningar med kulturinriktning, till exempel musikverksamhet. Ytterligare föreningar med kultur- eller social inriktning har ansökt om medlemsaktivitetsstöd och fått avslag. Dock inte beroende på att aktiviteterna ligger utanför nämndens verksamhetsområde utan av andra skäl.

Uppföljning sker dels genom redovisning på blankett och dels genom att förvaltningen gör löpande besök i verksamheterna, både anmälda och oanmälda. Platsbesöken syftar både till att säkerställa att aktiviteten genomförs och att rätt målgrupper deltar. Det framgår inte om särskilda kontrollmoment av det som anges i redovisningen som ska göras. T.ex. om uppföljning i efterhand ska ske av att det föreningen angett i ansökan om sökta bidrag från andra stämmer överens med intäktsredovisningen.

4.2.3 Hässelby-Vällingby

Enligt nämndens rutin ska ansökande föreningar uppfylla ett antal grundläggande villkor och krav för att komma ifråga för stöd, som exempelvis att föreningen ska arbeta i överrensstämmelse med demokratiska värden, mångfald, alla människors lika värde och jämställdhet. Utöver det anges bedömningsgrunder som i vilken mån föreningen bedöms ha tillräckliga förutsättningar för att genomföra verksamheten och på vilket sätt föreningen har använt eventuella tidigare stöd och vilket resultat som uppnåtts.

Rutinen anger att verksamheter som arbetar med etablering, integration samt trygghetsskapande aktiviteter särskilt ska uppmärksammas. Till ansökan ska olika slags underlag bifogas så som stadgar, årsredovisning inklusive verksamhetsberättelse, bokslut och revisionsberättelse, årsmötesprotokoll, verksamhetsplan och budget. Det framgår inte vilket år dokumenten ska avse.

Ansökningsperioden infaller under senhöst för nästkommande år och granskningen visar att redovisningsdokumenten avser verksamheten två år tillbaka i tiden och verksamhetsplanen innevarande år, inte det år som ansökan avser.

Stadsdelen använder dokument med sammanställningar i tabellform och en checklista som underlag för beslut. Dokumenten visar inte, varken var och en för sig, eller sammantaget att och på vilket sätt samtliga villkor och krav har kontrollerats eller hur bedömnings- och prioriteringsgrunderna har tagits om hand. Hur ansökningarna har bedömts framgår inte heller tydligt av tjänsteutlåtandet till nämnden, mer än en kortare skrivning om vilka slags aktiviteter som bedrivs. Referensgruppen för inte minnesanteckningar från sina möten.

Jämställdhetsanalys finns i tjänsteutlåtandet, men den redovisar enbart könsuppdelad statistik över föreningarnas medlemmar. I ärendet redovisas ansökt belopp och förvaltningens förslag till beslut. Ingen förening har fått helt avslag men inte heller hela det sökta beloppet. I de flesta ärenden är skillnaden mellan ansökt belopp och förslag till beviljat belopp mer än 50 procent. Det framgår inte om förvaltningen kommunicerat med föreningarna om hur det kommer att påverka verksamhet och aktiviteter.

Uppföljning sker främst genom redovisning på blankett som i sin utformning är samstämmig med ansökan. Det framgår inte vilka kontrollmoment som ska göras vid uppföljningen. Till exempel om uppföljning i efterhand ska ske av att det föreningen angett i ansökan om sökta bidrag från andra stämmer överens med intäktsredovisningen. I intervju anges att platsbesök ska genomföras, vilket också anges i checklista, men att det inte kunnat prioriteras utifrån effekter av pandemin.

4.2.4 Skarpnäck

Enligt nämndens riktlinje ska ansökande föreningar uppfylla ett antal formella krav för att komma ifråga för stöd. Exempelvis att ha nödvändiga tillstånd för verksamheten samt, vid behov, rutiner och utrustning för brandsäkerhet. Om de formella kraven inte är uppfyllda anges att förvaltningen avvisar ansökan.

Utöver de formella kraven finns också krav bland annat på att föreningarna ska ha en inriktning som ligger i linje med stadens policy i principiella frågor som bygger på jämställdhet, jämlikhet, tillgänglighet och frihet från våld och diskriminering. Vidare beskrivs olika bedömningsgrunder som att verksamheter som kompletterar och stödjer förvaltningens insatser är prioriterade och att en bedömning

görs bland annat utifrån kvaliteten på verksamheten och hur organisationen har använt tidigare bidrag och vilket resultat de har uppnått.

Till ansökan ska olika slags underlag bifogas så som stadgar, verksamhetsberättelse och bokslut för föregående år samt verksamhetsplan och budget för nuvarande år.

Ansökningsperioden avslutas i januari för det år bidraget avser, vilket innebär att verksamhetsberättelse och bokslut inte är fastställda för föregående år.

I riktlinjen beskrivs att förvaltningen sammanställer ett förslag på prioriteringar utifrån sökta bidrag och föreningarnas redovisningar av eventuella tidigare erhållna föreningsbidrag, samt att en politisk referensgrupp bereder ärendet för nämnden. Utifrån referensgruppens förslag fattar nämnden därefter beslut. I intervju och i tjänsteutlåtandet till beslutsärendet anges att referensgruppen har delgetts samtliga ansökningar samt använder information som sammanställs i en excelfil i sitt arbete med att ta fram ett förslag. Filen visar inte på vilket sätt samtliga villkor och krav har kontrollerats, hur bedömnings- och prioriteringsgrunderna har tagits om hand eller motivering till föreslaget belopp. Hur ansökningarna har bedömts framgår inte heller av tjänsteutlåtandet till nämnden, utan det refereras till referensgruppens arbete.

I ärendet redovisas inte ansökta belopp utan endast förvaltningens förslag till beslut. Motiveringen till att föreningar föreslås få noll kronor i bidrag framgår varken i tjänsteutlåtandet eller i excelfilen.

Jämställdhetsanalys har genomförts. Analysen redogör för könsuppdelad statistik över föreningarnas medlemmar och problematiserar detta då fördelningen kan se annorlunda ut när det gäller deltagare. Analysen avslutas med ett resonemang om att för att få en helhetsbild skulle en stadsövergripande analys krävas då flera föreningar som inte får stöd av stadsdelsförvaltningen istället erhåller stöd från exempelvis idrottsförvaltningen och kulturförvaltningen.

Uppföljning sker främst genom redovisning på blankett som i sin utformning är samstämmig med ansökan. Det framgår inte vilka kontrollmoment som ska göras vid uppföljningen. Till exempel om uppföljning i efterhand ska ske av att det föreningen angett i ansökan om sökta bidrag från andra stämmer överens med intäktsredovisningen. I intervju anges att systematiserad uppföljning, t.ex. genom platsbesök, hittills inte har genomförts. Ett planeringsarbete för detta pågår dock.

4.2.5 Östermalm

Förvaltningens lokala regler för föreningsstöd anger ett antal grundläggande krav för föreningen som exempelvis att föreningen bedriver verksamhet och aktiviteter förlagda inom Östermalms stadsdelsområde. Andra exempel på grundläggande krav är att föreningen arbetar utifrån demokratiska principer, verkar för jämställdhet samt tar avstånd från våldsbejakande uttryck och åsikter.

Vidare listas bedömningsgrunder som att det beaktas i vilken mån verksamheten är ett komplement till nämndens verksamheter och stödjer prioriterade mål och utvecklingsområden och i vilken mån föreningen bedöms ha tillräckliga förutsättningar för att genomföra verksamheten.

Till de lokala reglerna finns en lathund för handläggning. I den beskrivs handläggningen som en trappa, där de grundläggande kraven måste vara uppfyllda för att gå vidare till de olika bedömningsgrunderna. Vilka kontroller eller ställningstaganden som ska göras beskrivs, exempelvis seriositetskontroll och ekonomisk bedömning.

Till ansökan ska olika slags underlag bifogas så som stadgar, verksamhetsberättelse och resultat och balansräkning samt årsmötesprotokoll där vald firmatecknare ska framgå. Handlingarna ska vara de senaste som beslutats av årsmöte, men inte äldre än två år.

Ansökningsperioden infaller under senhösten för nästkommande år, vilket innebär att verksamhetsberättelse och bokslut inte är fastställda för föregående år. Det noteras att verksamhetsplan inte ska inlämnas. I de fall förvaltningen planerar att föreslå att bevilja ett lägre belopp än ansökt kommuniceras detta skriftligt med föreningen innan beslut fattas för att få en uppfattning om hur verksamheten skulle påverkas.

I lathunden beskrivs att förslaget ska utgå från en samlad bedömning utifrån bedömningsgrunderna och inkomna ansökningar ska jämföras. Föreningar som i högre grad är komplement till nämndens verksamheter och framförallt stödjer prioriterade mål och utvecklingsområden ska prioriteras högre i fördelningen av stöd. Kommunicering ska enligt lathund ske innan beslut med föreningar vars ansökningar förslås beviljas delvis. Till stöd i framtagandet av förslag ska det enligt lathund genomföras en avstämning med förvaltningsledning. Avstämningen dokumenteras genom noteringar i excelfil.

Efter att samtliga moment gått igenom sammanställs ärendet i en bilaga till nämnden med en redogörelse bestående av beskrivning av

bedömningsgrunderna, en sammanfattning av ansökningar och förvaltningens bedömning.

Jämställdhetsanalys har genomförts. Förvaltningen beskriver att de i första hand beaktar antalet deltagare, då antal medlemmar inte säger lika mycket om hur många som faktiskt tar del av föreningens verksamhet. Analysen visar att det är fler kvinnor än män som deltar.

Uppföljning sker dels genom redovisning på blankett som i sin utformning är samstämmig med ansökan och dels genom att ett antal platsbesök genomförs. Det genomförs också en mittavstämning efter sommaren. Det framgår inte vilka kontrollmoment som ska göras vid uppföljningen eller vad som krävs för att redovisningen ska vara godkänd. I lathunden anges som en del av handläggningen av redovisningen att det ska bedömas om beviljat stöd har använts i linje med nämndens beslut. Lathunden ger ingen ytterligare vägledning för på vilket sätt det ska kontrolleras.

Bilaga 1 - Stickprovsgranskning

Idrottsnämnden

Stickprovsgranskning har genomförts i ett slumpmässigt urval av ärenden och stödformer, två ärenden har granskats per stödform.

Granskningen har utgått från de krav och villkor samt bedömnings- och prioriteringsgrunder som fastslås i nämndens styrdokument och jämförts med vad som framgår i de handlingar som finns i ärendet. Verifiering har skett genom att förvaltningen har tagit del av urvalet och genomfört egen granskning enligt de frågor som revisionskontoret utgår från i granskningen.

Revisionskontoret har identifierat avvikelser i flertalet av de ärenden som granskats, se nedan sammanställning per stödform.

Evenemangsstöd

Är ansökan korrekt ifylld och komplett?	Ja.
Finns oklarheter i ansökan?	Ja, de ansökande föreningarna uppger i ansökningarna att de får ytterligare bidrag, men det finns ingen närmare specifikation av vad de bidragen avser. Finns ingen notering om förvaltningen undersökt dessa.
Har förvaltningen genomfört kontroller och granskningar?	Enligt förvaltningens återkoppling har tillräckliga och nödvändiga kontroller och granskningar genomförts av ansökningar och redovisningar.
Har föreningen lämnat in redovisning och årliga handlingar?	Ja, redovisning har inlämnats. Det noteras för samtliga stödformer att ansökningar som lämnats in under årets första månader inte innehåller årliga handlingar som avser bidragsåret.
Dokumentation av kontroller och ställningstaganden	Det saknas noteringar om kontroller av grundläggande villkor har genomförts. Vissa noteringar om evenemangen uppfyller bedömnings- och prioriteringsgrunder för stödformen.

Investeringsstöd

Är ansökan korrekt ifylld och komplett?	Ja.
Finns oklarheter i ansökan?	Nej.
Har förvaltningen genomfört kontroller och granskningar?	Enligt förvaltningens återkoppling har tillräckliga och nödvändiga kontroller och granskningar genomförts av ansökningar och redovisningar.
Har föreningen lämnat in redovisning och årliga handlingar?	Ja, redovisning har inlämnats. Det noteras för samtliga stödformer att ansökningar som lämnats in under årets första månader inte innehåller årliga handlingar som avser bidragsåret.
Dokumentation av kontroller och ställningstaganden	Det saknas noteringar om kontroller av grundläggande villkor har genomförts. Inga noteringar om investeringarna uppfyller specifika villkor samt bedömnings- och prioriteringsgrunder för stödformen.

Ledarstöd för drop in-idrott för prioriterade målgrupper

Är ansökan korrekt ifylld och komplett?	Nej, enligt regler ska samtliga ledare anges med namn och kontaktuppgifter i ansökan. Enligt regler ska samtliga övriga ledare vara minst 14 år, ansökningsblanketten omhändertar inte kravet. Program och/eller inbjudan bifogas ej med ansökan i ett ärende. Dock bedöms inte aktiviteten vara en drop-in aktivitet och har avslagits på den grunden.
Finns oklarheter i ansökan?	Ja, se ovan.
Har förvaltningen genomfört kontroller och granskningar?	Enligt förvaltningens återkoppling har tillräckliga och nödvändiga kontroller och granskningar genomförts av ansökningar och redovisningar.
Har föreningen lämnat in redovisning och årliga handlingar?	Ja, redovisning har inlämnats. Det noteras för samtliga stödformer att ansökningar som lämnats in under årets första månader inte innehåller årliga handlingar som avser bidragsåret.
Dokumentation av kontroller och ställningstaganden	Det saknas noteringar om kontroller av grundläggande villkor har genomförts. Inga noteringar om aktiviteterna uppfyller bedömnings- och prioriteringsgrunder för stödformen.

Medlemsaktivitetsstöd

Är ansökan korrekt ifylld och komplett?	Ja.
Finns oklarheter i ansökan?	Nej (men stöd utbetalas till kulturverksamhet).
Har förvaltningen genomfört kontroller och granskningar?	Enligt förvaltningens återkoppling har tillräckliga och nödvändiga kontroller och granskningar genomförts av ansökningar och redovisningar.
Har föreningen lämnat in redovisning och årliga handlingar?	Bidraget baseras på föregående års aktiviteter och underlag som styrker det ska inlämnas. Det noteras för samtliga stödformer att ansökningar som lämnats in under årets första månader inte innehåller årliga handlingar som avser bidragsåret.
Dokumentation av kontroller och ställningstaganden	Det saknas noteringar om kontroller av grundläggande villkor har genomförts. Inga noteringar om att samtliga underlag har inlämnats.

Nybildningsstöd

Är ansökan korrekt ifylld och komplett?	Ja
Finns oklarheter i ansökan?	Nej
Har förvaltningen genomfört kontroller och granskningar?	Enligt förvaltningens återkoppling har tillräckliga och nödvändiga kontroller och granskningar genomförts av ansökningar och redovisningar.
Har föreningen lämnat in redovisning och årliga handlingar?	Ja, dock saknas datum och signaturer på flera av de handlingar som redovisas. Det noteras för samtliga stödformer att ansökningar som lämnats in under årets första månader inte innehåller årliga handlingar som avser bidragsåret.
Dokumentation av kontroller och ställningstaganden	Det saknas noteringar om kontroller av grundläggande villkor har genomförts. Inga noteringar om att specifika villkor för stödformen kontrollerats.

Parasportstöd

Är ansökan korrekt ifylld och komplett?	Ja
Finns oklarheter i ansökan?	Nej
Har förvaltningen genomfört kontroller och granskningar?	Enligt förvaltningens återkoppling har tillräckliga och nödvändiga kontroller och granskningar genomförts av ansökningar och redovisningar.
Har föreningen lämnat in redovisning och årliga handlingar?	Ja, redovisning har inlämnats. Det noteras för samtliga stödformer att ansökningar som lämnats in under årets första månader inte innehåller årliga handlingar som avser bidragsåret.
Dokumentation av kontroller och ställningstaganden	Det saknas noteringar om kontroller av grundläggande villkor har genomförts. Inga noteringar om aktiviteterna uppfyller bedömnings- och prioriteringsgrunder för stödformen.

Stöd för nybörjarsimskola

Är ansökan korrekt ifylld och komplett?	Nej, fullständiga uppgifter om ledare saknas.
Finns oklarheter i ansökan?	Ja, se ovan
Har förvaltningen genomfört kontroller och granskningar?	Enligt förvaltningens återkoppling har tillräckliga och nödvändiga kontroller och granskningar genomförts av ansökningar och redovisningar.
Har föreningen lämnat in redovisning och årliga handlingar?	Ja, redovisning har inlämnats. Det noteras för samtliga stödformer att ansökningar som lämnats in under årets första månader inte innehåller årliga handlingar som avser bidragsåret.
Dokumentation av kontroller och ställningstaganden	Det saknas noteringar om kontroller har genomförts för flertalet grundläggande krav. Inga noteringar om kontroll/uppföljning av specifikt syfte med stödformen.

Hässelby-Vällingby

Stickprovsgranskning har genomförts i ett slumpmässigt urval av ärenden, fem ärenden har granskats. Granskningen har utgått från de krav och villkor samt bedömnings- och prioriteringsgrunder som fastslås i nämndens styrdokument och jämförts med vad som framgår i de handlingar som finns i ärendet. Verifiering har skett genom att förvaltningen har tagit del av urvalet och genomfört kontroll enligt revisionskontorets anvisning.

Revisionskontoret har identifierat avvikelser i samtliga stickprov.

Är ansökan korrekt ifylld och komplett?	Nej, frågor om hur verksamheten kompletterar nämndens verksamhet är ej besvarade i två av ansökningarna. Två av de ansökande föreningarnas stadgar saknar skrivelser kring hur de arbetar med demokratiska värden.
Finns oklarheter i ansökan?	Ja, en av föreningarna uppger bankkonto i sin ansökan. En av föreningarnas girokonto är inte registrerat på föreningen.
Har förvaltningen genomfört kontroller och granskningar?	Enligt förvaltningens återkoppling har tillräckliga och nödvändiga kontroller och granskningar genomförts av ansökningar och redovisning.
Har föreningen lämnat in redovisning och årliga handlingar?	Nej, en av föreningarna har ej uppgett antal deltagare i verksamheten. Två av föreningarna redovisar inte hur beviljade medel har använts under året. Fyra av föreningarna uppger i sin redovisning att de erhållit ytterligare stöd från andra bidragsgivare men redovisar inte vad dessa bidrag avser. Enbart en av föreningarna redovisar könsuppdelad statistik för deltagare.
Dokumentation av kontroller och ställningstaganden	Det saknas noteringar om kontroller har genomförts för flertalet krav/villkor. Det saknas dokumentation/noteringar om utfall och bedömning av genomförda kontroller. Inga noteringar om ställningstaganden utifrån bedömnings- och prioriteringsgrunder.

Skarpnäck

Stickprovsgranskning har genomförts i ett slumpmässigt urval av ärenden, fem ärenden har granskats. Granskningen har utgått från de krav och villkor samt bedömnings- och prioriteringsgrunder som fastslås i nämndens styrdokument och jämförts med vad som framgår i de handlingar som finns i ärendet. Verifiering har skett genom att förvaltningen har tagit del av urvalet och genomfört kontroll enligt revisionskontorets anvisning.

Revisionskontoret har identifierat avvikelser i samtliga stickprov.

Är ansökan korrekt ifylld och komplett?	<p>Nej, en av föreningarna har inte fyllt i ansökan korrekt gällande mål för verksamheten. Komplettering har ej begärts angående detta.</p> <p>En av föreningarna bifogar inte verksamhetsplan för 2020, komplettering begärs inte.</p> <p>En av föreningarna beskriver inte hur föreningens verksamhet ska komplettera nämndens egna verksamheter, uppges att bedömning gjorts kring detta men finns ingen dokumentation kring detta.</p> <p>En av föreningarna uppger att de inte ansöker om ytterligare stöd från annan bidragsgivare, men i resultaträkning från föregående år framkommer tydligt att de erhållit stöd från annan, ingen dokumenterad kontroll kring detta.</p>
Finns oklarheter i ansökan?	<p>Ja, en av föreningarna uppger bankkonto i ansökan.</p> <p>Ingen förening redovisar nödvändiga tillstånd eller rutiner och utrustning för brandsäkerhet, vilket anges på ansökningsblanketten vara ett krav för vidare handläggning.</p> <p>En av föreningarna uppger att de får ytterligare medel från annan stadsdel men specificerar inte vilken eller till vilket ändamål, inga dokumenterade kontroller kring detta.</p>
Har förvaltningen genomfört kontroller och granskningar?	Enligt förvaltningens återkoppling har tillräckliga och nödvändiga kontroller och granskningar genomförts av ansökningar och redovisning.
Har föreningen lämnat in redovisning och årliga handlingar?	<p>Ja.</p> <p>En av föreningarna uppgav i ansökan att de inte ansökt om ytterligare stöd från andra bidragsgivare, men i resultaträkning framgår att de har erhållit ytterligare stöd men specificerar inte från vem eller till vilket ändamål, inga dokumenterade kontroller kring detta.</p>
Dokumentation av kontroller och ställningstaganden	<p>Det saknas noteringar om kontroller av krav/villkor har genomförts.</p> <p>Inga noteringar om ställningstaganden utifrån bedömnings- och prioriteringsgrunder.</p>

Östermalm

Stickprovsgranskning har genomförts i ett slumpmässigt urval av ärenden, fem ärenden har granskats. Granskningen har utgått från de krav och villkor samt bedömnings- och prioriteringsgrunder som fastslås i nämndens styrdokument och jämförts med vad som framgår i de handlingar som finns i ärendet. Verifiering har skett genom att förvaltningen har tagit del av urvalet och genomfört kontroll enligt revisionskontorets anvisning.

Revisionskontoret har identifierat mindre avvikelser i stickproven.

Är ansökan korrekt ifylld och komplett?	Ja
Finns oklarheter i ansökan?	Nej
Har förvaltningen genomfört kontroller och granskningar?	Enligt förvaltningens återkoppling har tillräckliga och nödvändiga kontroller och granskningar genomförts av ansökningar och redovisning.
Har föreningen lämnat in redovisning och årliga handlingar?	Ja
Dokumentation av kontroller och ställningstaganden	Förvaltningen genomför sedan 2021 seriositetskontroll enligt rutin inom inköps- och upphandlingsprocessen. Kontrollen är inte helt anpassad efter handläggningsprocessen. Det saknas dokumentation/noteringar om utfall av genomförda kontroller samt om de ställningstaganden/bedömningar som görs under handläggningen. Genomgång/kontroll av ekonomi görs i samband med ansökan, det framgår inte motsvarande uppföljning i samband med redovisning. Ställningstaganden utifrån bedömnings- och prioriteringsgrunder dokumenteras i beslutsunderlag till ledningsgrupp och nämnd.

Bilaga 2 - Intervjupersoner

Idrottsnämnden

Enhetschef, ekonomienheten

Controller, ekonomienheten

Enhetschef, strategiska staben

Hässelby-Vällingby

Tf föreningssamordnare, förskoleavdelningen

Skarpnäck

Stadsdelsdirektör

Handläggare, HR och kansli

Östermalm

Kultursekreterare, kvalitetsavdelningen